

Акатист

Светим Новомученицима Криворечким¹

12. октобар
(29. септембар)

Кондак 1.

Ходите сви благоверни људи да с љубављу прославимо Свете добропобедне Новомученике Криворечке, Свесрпске и Свевасељенске, који у страдању своме венце нетрулежности од Господа примише, Царство небеско наследише и богодивни сведоци Васкрсења Христовог посташе. Зато им умилно ускликнимо овако:

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

¹ У копаоничком селу Крива Река 11, 12. и 13. октобра 1942. године 1500 фолксдојчера под командом пуковника бивше југословенске војске Фрање Корде, 1000 Бугара под командом Петра Панева и 300 Руса белогардејаца убили су око половину становника Криве Реке, њих преко 300, од којих су око 60 били из околних села који су се ту били затекли. У сумрак 10. октобра појавиле су се трупе „Принц Еуген“ дивизије, а већ сутрадан, у недељу 11. октобра, цело село је било у потпуности блокирано. Војска је палила куће по засеоцима, а ненаоружане људе, жене и децу убијала и живе или мртве палила. 12. октобра на Михољдан око 70 људи је затворено у криворечкој цркви Светих апостола Петра и Павла, где су и дочекали зору. Немци су по темељима цркве у избушеним рупама ставили mine. Људе су извели пред цркву у намери да их стрељају. Током покушаја бега Немци су их скоро све убили. Мртве и полуживе, али рањене људе Немци су кукама вратили у цркву, полили бензином, запалили, а цркву минирали и срушили. Интересантно је да су фреске Светих апостола Петра и Павла и једног Светог ратника Мученика остале нетакнуте. У Кривој Реци је погинуло преко 100 деце, а најмлађа Вера имала је само месец дана. Два човека су испекли на ражњу близу сеоске школе. Током многих стрељања, више жена је спасило своју децу тако што су их склониле својим телима. Крива Река је била скоро сасвим уништена и опљачкана. Тачно две године касније, на исти дан, 12. октобра 1944. године немачки авион тромоторац са више високих немачких официра је летео изнад Криве Реке. Из сасвим непознатих разлога, авион се срушио и пао у Криву Реку. Том приликом су сви у авиону изгинули. Црква Светих апостола Петра и Павла је данас обновљена, док у Кривој Реци живи око 400 становника. Драгоцене сведочанства о страдању Срба у Кривој Реци оставила нам је проф. историје Будимка Ковбаско у својој књизи „Крива Река“.

Икос 1.

Цар Анђела, Христос Бог, беше крај свакога од вас када преко три стотине вас у Кривој Реци на сваковрсне начине убијени бејасте, јер се на вама обистинише речи Његове: „Нема слуге већег од господара свога. Ако Мене гонише, и вас ће гонити. Али све ће вам ово чинити због имена Мога, јер не познају Онога Који ме посла.“ Ваш узраст беше различит, али вам вера беше једна и венац правде од Господа исти. Зато вам химнопојемо:

Радујте се, невини јагањци због Јагњета Божјег, Христа, заклани!

Радујте се, Свети изданци из Крсног Дрвета Господњег излистали!

Радујте се, пшеницо страдањем пожњевена у небеске житнице сабрана!

Радујте се, бесцен-бисерје српско у Цркву непокрадљиво уризничено!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 2.

У време Другог светског рата, за три дана око Михољдана, ви мештани Криве Реке, али и околних села, као невино цвеће светосавског рода покошени бејасте, али сада као небески кринови Цркве ви народ Божји као словесне пчеле и божанствени рој окупљате око вас и нектаром благодати Светога Духа га храните, да би клицао Господу: *Алилуја!*

Икос 2.

Иако сви из малог и незнатног места бејасте, земља на којој пострадасте поста часнија од неба, јер прими тела ваша у непролазну славу обучена, на којима блисташе венац мучеништва за Христа, од сваке царске дијадеме скупоценији, а ви се грађани горњег Јерусалима јависте. Иако сви сељачког порекла, царственост ваша беше лик Божји у вама, лик који мученичком крвљу својом од сваке нечистоте греха очистисте. Зато вам узвикујемо:

Радуйте се, богоизабрани крстоносци, због вере у Распетого распети!

Радуйте се, богосилни хрстоносци, у Књигу живих на небесима записани!

Радуйте се, богоблажени венценосци, крвљу својом усавршени и обожени!

Радуйте се, богохвални победоносци, вечноцветајућом радошћу крунисани!

Радуйте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 3.

Свети Новомученици Криворечки, сећајући се вас ми праштати морамо, али заборавити не смемо, јер Бог није у сили него у правди. Ви страдањима својим узесте учешћа у страдањима Христовим и саобразисте се смрти Његовој. Зато сада сви у наручју Авраамовом, у Земљи Живих, кличете Увенчатељу и Васкрситељу вашем Богу: *Алилуја!*

Икос 3.

Мукотрпци Господњи, вас у цркву Светих апостола Петра и Павла безбожници затворише, а сутрадан пред њу изведоше и током бега скоро све побише. Тела ваша у храм унесоше, који минираше и срушише, али се Црква Христова духовно утврди вама Мученицима као неразрушивим стубовима. Молите Бога да и данас Цркву Своју сачува непоколебивом, ограђеном вама као високим бедемима, да бисмо вас славословили:

Радуйте се, јер једрилом Крста до пристаништа спасења стигосте!

Радуйте се, јер муке ваше лествица ка небеском Едемском врту беху!

Радуйте се, јер се црква у Кривој Реци као храм љубави и праштања обнови!

Радуйте се, јер вас Дух Свети Животворни Својим храмовима учини!

Радуйте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 4.

Многи од вас беху од злочинаца у домовима својим по засеоцима живи спаљени, али сте сви Христом Богом као Росом доброте у Царству Његовом освежени. Он вас као Син Божји у вишњи Дом Оца Свога и вашег усели. Будући огњем сажежени ви се као хлеб слатки и жртва свеспаљеница, угодна Богу, Светој Тројници принесосте, кличући Јој: *Алилуја!*

Икос 4.

Дошавши у кућу Николића у којој беше прошевина, крвници побише скоро све вас, и просце и укућане, али вас Господ мучеништвом у рухо светлости свише изаткано одену и у рајски Двор Свој као на царску свадбену вечеру уведе, тамо где је непрестано празновање и неизрецива радост, коју око људско не виде, ухо не чу и у срце човеку не дође. Као прислужену воштаницу приносимо вам ове песме:

Радујте се, јер хаљине душе својом невино проливеном крвљу убелисте!

Радујте се, јер муке за Христа посејавши руковети весеља пожњесте!

Радујте се, јер се најчистијом свилом светости светлоукрасисте!

Радујте се, јер на тајанствену наднебеску светковину уђосте!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 5.

Неки од вас пострадаше чувајући овце, и тако као словесно стадо Христово мучеништвом својим Њему као Првопастиру приведосте се. Рајске пашњаке сада проходећи, на водама покоја напасани, ви са Анђелским хоровима у трисветим слаткопојањима Богу учествујете, због чега и ми кличемо Богу, Промислитељу вашем: *Алилуја!*

Икос 5.

Крв ваша као пурпурни зраци вас облиставаше красније него јутарње сунце небо изнад Копаоника. Због пречасне крви Христове потече и ваша, која не беше просто крв, већ крв спасења, крв небеса достојна, крв која богопобедно зали добро растиње Цркве. Људска рука вас усмрти, али вас Десница Господња као живо камење са земаљске горе у небеску гору Сион богокрасно узида. Зато вас величамо:

Радујте се, јер се крвљу вашом Црква као Царица скерлетном ризом огрну!

Радујте се, јер ви њоме као у Црвено море духовног фараона потописте!

Радујте се, јер се њоме као неразоривим темељом Православље утврди!

Радујте се, јер она семе за нове нараштаје Хришћана поста!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 6.

О, Свети домаћини српски, Мученици Криворечки, ви голоруки и једино благочешћем наоружани победисте оне који вас наоружани убише, јер смрт Мученика победа је Мученика. Иако вам од гонитеља ваших на земљи све неправедно спаљено и отето беше, од Господа у небеској отаџбини вашој праведно бољу и трајнију имовину добисте, кличући Сведржитељу: *Алилуја!*

Икос 6.

Свете мајке Криворечке, од злочестивих стрељане, ви телима својим чеда своја од сигурне смрти сачувасте, и тако јасно показасте да је мајка биће најсличније Богу и да нема веће љубави од те да неко као ви живот свој положи за ближње. И тако Христу се подобећи Јеванђеље Његово испунисте,

у своме телу допуњујући оно што Христовим патњама недостајаше. Зато вам као духовно цвеће ове хвале узносимо:

Радујте се, јер у женском телу мушко јунаштво душе показасте!

Радујте се, јер пород свој као авраамовску жртву на ударје Богу дадосте!

Радујте се, јер и вама као и Пресветој Богомајци мач бола душу прободете!

Радујте се, јер: „Ево, ја и деца коју ми даде Бог“ Христу у Рају рекосте!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 7.

О, Света децо Мученици Криворечки, ви се сви витлејемским младенцима уподобисте, јер они који вас усмртише Богомладенца у вама убити хтедоше. Као најчистије жито бејасте за свети хлеб Господу самлевено. Анђели земни бејасте и сада сажитељи Анђела постадосте. Зато кличемо Господу: *Алилуја!*

Икос 7.

Младенци Криворечки, ви смрћу не умресте, већ као сакрушени пупољци у Царству живота бесконачног процветасте. Ваша тела су у пепео претворена, али ваше душе као рубини од мученичке крви црвени у круни Свецара Христа сијају. Мрак злобе ви незлобиви искусисте, али сада пред Богом као Трисветлећом Светлошћу стојите. Зато вам се сва мученикородна Србија обраћа овако:

Радујте се, децо светлости у Земљи кротких Оцу небеском усиновљена!

Радујте се, богосјајна росо на цвету Царства Господњег заблистала!

Радујте се, кедрни рајски крај вода потока Духа љубави узрасли!

Радујте се, лепото Цркве Светосавске што оба света украшаваш!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

8. кондак

Свети младићи Мученици, у Кривој Реци убијени, ви кроз ноћ жалости прођосте и дан венчања свога не дочекасте, али зато Цркву као невесту Христову пурпурном одеждом од крви ваше благоукрасисте. Стога вас је Он као у невечерњем Дану Царства Свога славом и чашћу овенчао, где у сабору са Свима Светима кличете Богу: *Аллилуја!*

Икос 8.

О, Свете девојке Криворечке, белоснежне руже чистоте крвљу зарумењене, ви сте руком саме Мајке Божје убране и у рајски врт пресађене. Неудате остасте, али се душе ваше кроз смрт Христу Богу као небеском Свежељеном Женику свом обручише, Који их у Своју брачну одају бесмртности уведе украшене венцем страдања за Њега, покровом девства и накитом исповедништва праве вере. Зато вас хвалебно опевавамо:

Радујте се, златне голубице, које на крилима Духа замке вражје прелетесте!

Радујте се, мудре деве, које светиљке душа својих неугашене сачувасте!

Радујте се, овчице Исусове, које за Њега умресте да бисте с Њим и живеле!

Радујте се, богожедне кошуте, које источник бесмрћа пронађосте!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 9.

Војни обруч убица ваших се око вас затвори, али вам Господ, Животодавац ваш, двери Раја отвори. Од дима запаљених кућа небо потамни,

али се тела ваша ранама за Христа окитише блиставије и чудесније од звезда. Након страдања вашег Крива Река у дубоком муку оста, али крв ваша тајно из земље вапијаше као Авељева к Богу, Коме кличемо: *Алилуја!*

Икос 9.

Речити говорници не могу да опишу каиноподобну суровост мучитеља ваших. У растужној и опустошеној Кривој Реци те године се није могло презимити, али ви као птице на позлаћеним крилима мучеништва узлетеле, у небеским луговима вечности починусте, где сија Христос Бог, Пролеће радости, Који Духом Својим Благим, Утешитељем Цркве, све чини новим. Зато вас добросложним гласовима славимо:

Радујте се, јер вас у Рају Син Божји као Цвет Богоипостасни омиомириса!

Радујте се, јер вас Он као Велики Архијереј у Светињу над светињама уведе!

Радујте се, јер вас Он као Печат Бића Бога Оца вечном љубављу запечати!

Радујте се, јер вас Он као Сјај Очеве славе Својим одсјајима учини!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 10.

О, светоименити и достојнохвални Свети Мученици Криворечки, тела многих од вас дуго на земљи беху несахрањена и неопојана. Земаљске малолепности сте лишени, али душе ваше Христос на небесима похрани и Собом као верним Одразом прволике Лепоте богоукраси, где их сада Анђелске Силе неућутно песмохвале, ускликујући Господу: *Алилуја!*

Икос 10.

Страдање ваше велом заборава дуго прекривено беше, али вам Црква Српска као Мајка вапијаше: „Где зађе и сакри се, лепото моја, о Мученици Криворечки? Али сада сви као Светитељи к Мени дођосте и као светлозарни венац ме украсисте.“ У небеским скинијама сте са миријадама Анђела у Свечаном Сабору сједињени, где вас светлост лица Господњег весели. Због свега ми вас као велике тајнике Божје благодати химнама овенчавамо:

Радујте се, у наручју Оца Првосветлоснога свеозарени!

Радујте се, Христом у Осмом Дану најприсније причешћени!

Радујте се, Духом светости и савршенства вековечно орадошћени!

Радујте се, Надбожанственом Тројицом богодостојно славовенчани!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 11.

Смрт вашу ми не пратимо плачем, већ се око гробова ваших радујемо радошћу божанственом, а ваше свете мошти имамо као непотрошиве ризнице дарова Духа Светога и неисцрпне изворе сваког Божјег добротворства. Оне као нова бања Витезда не једном годишње, већ свагда исцељују болести свима, који због вас кличу Архимученику, Христу: *Алилуја!*

Икос 11.

Небојављени Мученици Криворечки, равностојатељи Светих, ви као зраци незаходног Сунца правде, Христа, сву васељену богопознањем просветљујете, а горско место кончине ваше нам се као нова гора Тавор јави, коју сада безгранични излив Божанскога нествореног сјаја обасјава, и све је ту светлосно и пресјајно пријемчивима за светлост, онима који душу нечистом савешћу не укаљаше. Зато вам говоримо:

Радујте се, духоносне реке, које нас водом благодати напајате!

Радујте се, слаткоплодне лозе Чокота, Христа, које нам вино мира точите!

Радујте се, небозасађене маслине, које свима јелеј милосрђа изливате!

Радујте се, богопријатни тамјану, који васељену облагоухаваш!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 12.

О, Свети Мученици Спасови, ви нас свагда учите богољубљу и братољубљу, мученикољубљу, а не осветољубљу, јер када седамнаест немачких војника беху потом као заробљеници доведени у Криву Реку, ваши сродници их праштајући им све пустише да оду слободно, и тако испунише реч Христову да љубимо непријатеље своје, кличући Богу: *Аллилуја!*

Икос 12.

Благодаримо Христу, Цару славе, Који вас је као Бог прославио како је благоизволео. Њему сада на небесима сацарујете, јер ви у животу своме идући за Њим Крст свој као царски Скиптар понесте и мученичком крвљу својом као у надвеличанствену порфиру се обукосте. Ви сте призор достојан Анђелских војски, достојан патријараха, пророка и праведника. Зато часно и по дугу се свима вама поклањамо и псаламски вам певамо:

Радујте се, колесницом мучеништва у Божанску Палату узведени!

Радујте се, зрацима тросунчане Светлости богославно обгрљени!

Радујте се, надбескрајном силом Господа Саваота препојасани!

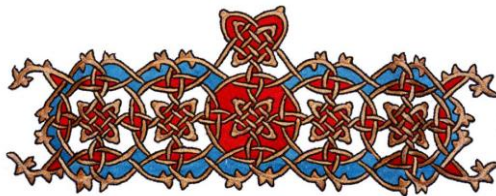
Радујте се, светловидном красотом будућег века преоблистани!

Радујте се, Свети Новомученици Криворечки, неувењиви цветови Цркве Христове!

Кондак 13.

О, Свети свехвални и триблажени Новомученици Криворечки, Бог вас не прими као Своје слуге него као пријатеље, пошто ви према Њему највећу крноваскрсну љубав показасте и за Њега добар рат ратовасте, веру одржасте и зато као звезде на небу Цркве Господње новопросијасте, да бисмо сви клицали Христу, Прославитељу вашем: *Алилуја!*

(Овај кондак се чита три пута, потом икос 1. па кондак 1.)

Молитва

Светим Новомученицима Криворечким

О, Свети Новомученици Криворечки, ви сте похвала светосавског и светолазаревског рода нашег и ваш пример нам послужи да вас у вери и сведочењу Христа следимо, а ваша успомена дарује нашој Светој Апостолској Цркви велику хвалу и духовну радост, јер по речима премудрог Соломона: „Похвала праведнику увесељава људе.“ Ви Христову чашу страдања до краја исписте и мученички пут свепобедно завршисте. Као што војници који од непријатеља ране задобише, са слободом многим са својим царем разговарају, тако и ви иступивши пред Цара небеског, Христа, и своје ране које вам за Њега нанеше Му показујући, од Њега све што хоћете лако добити можете. Зато са вером многим ка вама притичемо и вас као Божје угоднике молимо: помозите нам да светли спомен ваш не празнујемо у староме квасцу злобе и неваљалства, већ у бесквасним хлебовима побожности и честитости, и измолите нам од Господа опроштај вољних и невољних сагрешења наших, да остало време живота свога у миру и покајању и држању заповести Божјих проведемо, и тако прослављали Свето и поклоњења достојно Име Свете Тројице, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и кроза све векове векова. **Амин.**